

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro-
economisch beleid

Auteur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
14 september 2026

Kenmerk
DGA / 108312522

Kopie aan

Bijlage(n)
2

nota

TER BESLISSING

Aanbieding van het rapport *Voedselvoorraden in Nederland: voorbereid of verspilling?* aan de Tweede Kamer

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Begin september is het onderzoek '*Voedselvoorraden in Nederland: voorbereid of verspilling?*' afgerond door Instituut Clingendael. Het rapport is gereed voor aanbieding aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U kunt instemmen met versturing van de begeleidende brief en het rapport aan de Tweede Kamer.
- U wordt daarbij geattendeerd om dit vóór het commissiedebat voedselzekerheid van 23 september te doen gezien de relevantie van het thema.

Kernpunten

- Instituut Clingendael heeft beleidsondersteunend onderzoek verricht voor LVVN naar het nut, de haalbaarheid en de wenselijkheid van strategische voorraden voor essentiële voedsel en landbouwproducten, gezien vanuit een breder pallet aan beleidsinstrumenten en -interventies om de leveringszekerheid in situaties van schaarste te garanderen, naar aanleiding van de moties Idsinga¹ en motie Omzigt c.s.²
- Het onderzoek concludeert dat ernstige verstoringen in de voedselketen, als gevolg van langdurige hevige regenval, een oorlogssituatie of een langdurige handelsverstoring, de voedselzekerheid in Nederland onder druk kunnen zetten. Voedsel bereikt dan niet altijd de juiste plek en

¹ [Kamerstukken II 2024/25, 32852, nr. 333](#)

² [Kamerstukken II 2024/25, 36 045, nr. 194](#)

essentiële landbouw- en voedselbenodigdheden afkomstig uit derde landen, zoals veevoeders (soja), plantaardige oliën en vetten (raap- en zonnebloemzaden), en vitaminen en aminozuren, kunnen schaars worden doordat bestaande commerciële voorraden snel op raken.

- Hoewel Nederland en de Europese Unie (EU) voor veel voedselproducten zelfvoorzienend zijn, is er voor een aantal essentiële landbouwproducten en -inputs een afhankelijkheid van internationale invoer uit derde landen. Vervanging van deze producten is binnen het huidige EU-landbouwsysteem slechts beperkt en op langere termijn mogelijk. Daarom concludeert dit rapport dat strategische voorraden, nuttig en wenselijk zijn als onderdeel van een bredere (strategische) aanpak om de weerbaarheid van het voedselsysteem te vergroten.
- De onderzoekers doen een drietal aanbevelingen in het licht van de bekeken scenario's en de waargenomen kwetsbaarheden: 1) vergroot de beschikbare voedselvoorraad bij huishoudens (van de huidige drie) naar acht dagen, of bij supermarkten of distributiecentra om voorbereid te zijn op de acute fase van een crisis. 2) de aanwezigheid van voorraden voor sojaschroot, aminozuren en vitamines voor 2 tot 3 maanden kunnen nuttig zijn om verstoring op middellange en langetermijn op te vangen. De onderzoekers geven aan dat de haalbaarheid van dit advies beperkt is vanwege het grote gebruik van soja in Nederland. Als laatste, 3) leg een voorraad raapzaadolie aan voor een periode van 18 maanden voor een langdurige leveringsonderbreking. Verder adviseren de onderzoekers om naast strategische voorraadvorming ook oog te hebben voor andere maatregelen zoals handelsdiversificatie en exportbeperking.
- De uitkomsten van het onderzoek zullen meegenomen worden in de ontwikkeling van de voorgenomen voedselzekerheidsagenda die ziet op het vergroten van de weerbaarheid van de Nederlandse voedselvoorziening.